

TISKOVÁ ZPRÁVA KOMORY OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

pátek 4. března 2022

Obnovitelné zdroje energie jsou svobodné a bezpečné zdroje energie

Ruská agrese zásadně prohlubuje energetickou krizi Evropy ze stejného důvodu, kvůli kterému loni začala - nedodávkami ruského zemního plynu. To platilo do písmene ještě včera. Dnes se přidává válečný útok na největší jadernou elektrárnu v Evropě.

Zdvojnásobení spotřeby zemního plynu ve výrobě elektřiny do roku 2040 předpokládá dva roky starý *Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu*. [1] Ve výrobě tepla předpokládá nárůst sice „jen“ o 17 %, v případě teplárenství jde však o obrovské objemy zemního plynu. [1] Zemní plyn by měl být také klíčovým palivem v připravované transformaci teplárenství, přechodu od uhlí. Přitom jak v teplárenství, tak v elektroenergetice lze zemní plyn nahrazovat obnovitelnými zdroji.

„Považuji za všestranně výhodné společně usilovat o urychlení procesu zavádění obnovitelných zdrojů energie. Jsou to zdroje domácí a přímo tak snižují závislost na dovozu energií včetně těch z Ruska, nepodléhají cenovým turbulencím a pomáhají chránit klima,“ uvedl **Štěpán Chalupa**, předseda Komory obnovitelných zdrojů energie. *„Naše komora proto nabídla ministerstvům expertízu ze všech sektorů obnovitelné energetiky,“* dodal.

Následuje příloha: podklady pro 6 možných příběhů o budoucí roli obnovitelných zdrojů energie:

- Domácnosti mají téměř vždy levnější alternativu k vytápění plynem
- 2040: třetina elektřiny z větru?
- 2030: až deset geotermálních tepláren
- Průmysl obnovitelných zdrojů energie jedním z pilířů ekonomické obnovy
- ČR je schopna do několika let nahradit 10 % své současné spotřeby zemního plynu biometanem
- Fotovoltaika povinně na nové budovy?

PŘÍLOHA:

Domácnosti mají téměř vždy levnější alternativu k vytápění plynem

„Kdo si koupí na vytápění plynový kotel místo tepelného čerpadla, kotle na pelety nebo kachlových kamen, neumí počítat. A nebo chce podpořit Putina. Žádný jiný důvod, řekl kdosi na twitteru. Naše modelové výpočty pro různé typy domácností to potvrzují,” uvedl Libor Soukup, prezident Cechu kamnářů ČR.

„Pokud si domácnost seniorů do svého staršího domu místo kotle na plyn pořídí tepelné čerpadlo, nebo kotel na pelety se solárním termickým systémem, ušetří ročně v řádu desítek tisíc korun. Porovnáváme celkové náklady na pořízení i provoz,” uvedl Jiří Kalina z Československé společnosti pro sluneční energii.

„Vyškrtnutí plynových kotlů z Nové zelené úsporám a Kotlíkových dotací dává nyní ještě větší smysl, než dřív. Není důvod dotovat domácnostem budoucí nejistotu,” uvedl Radek Červín, předseda Asociace pro využití tepelných čerpadel.

„Alternativou k plynu je také centrální vytápění biomasou nebo bioplynem. Tepelná energie z těchto zdrojů je cenově velmi výhodná,” řekl Jan Habart, předseda CZ Biom.

2040: třetina elektřiny z větru?

Větrné elektrárny pokrývají v současné době zhruba 1 % spotřeby elektřiny v ČR. Jedenáctkrát méně, než v sousedním Rakousku, které má srovnatelné geografické podmínky a čtrnáctkrát méně, než činí průměr států evropské sedmadvacítky.

Pro budoucí rozvoj větrné energetiky je naprosto klíčové sjednocení podmínek pro jejich vhodné umístění v krajině a zefektivnění povolovacích procesů. Ty v Česku trvají v nejlepším případě sedm, běžně však i deset a více let. Pro srovnání: čtyřletý povolovací proces byl v Německu považován za zbytečně neobratný a byl důvodem zpomalení rozvoje větrných turbín v zemi.

„Roztříštěnost procesů a jejich pomalost odráží dosavadní odtažitý a pasivní přístup státní administrativy,” uvedl Michal Janeček, předseda České společnosti pro větrnou energii.

Úkolem pro novou vládu je uvést do praxe ustanovení z nového stavebního zákona a zajistit provázanost národních cílů v OZE do politik jednotlivých krajů. Bude potřeba přiměřeně a efektivně nastavit regulaci i v souvislosti s dalšími veřejnými zájmy v oblasti ochrany přírody a krajiny či ochranným pásmem vojenských radarů a letových koridorů.

2030: až deset geotermálních tepláren

Podle expertních výpočtů potenciálu Komory OZE lze do roku 2030 počítat se vznikem 10 hlubinných geotermálních zdrojů schopných čerpat zemskou energii z několika kilometrů. „*Takový rozvoj bude vyžadovat robustní nástroje, a to jak administrativní, tak finanční,*“ řekl **Jan Šafanda**, předseda České geotermální asociace.

V Česku však chybí dostatečně podrobné a aktuální informace o vhodných lokalitách pro výstavbu těchto zdrojů, stejně jako systematická podpora jejich rozvoje, než budou plně konkurenceschopné. Zmapování vhodných lokalit aktuálně dokončuje vědecký tým složený z výzkumníků z České geologické služby, Geofyzikálního ústavu Akademie věd ČR a Komory obnovitelných zdrojů energie ve spolupráci s výzkumnou infrastrukturou RINGEN.

Přímou finanční podporu na ověření nových technologií a postupů jímání zemského tepla z velkých hloubek formou pilotních projektů však Česká republika nemá, a to zásadním způsobem brzdí rozvoj tohoto stabilního a široce dostupného zdroje, který bude klíčový zejména pro zásobování teplem a chladem, uvedli zástupci sektoru.

Soustavy centralizovaného zásobování teplem mohou přitom velmi efektivně fungovat i s mělkými geotermálními zdroji (první stovky metrů) v kombinaci s vysokoteplotními tepelnými čerpadly. Vedle tepla pak horninové prostředí poskytne i levné chlazení. Obrovský potenciál skýtají podzemní úložiště tepla a chladu, jejichž pilotní projekty se nyní připravují, ale i zde je Česko pozadu za většinou zemí západní Evropy.

Průmysl obnovitelných zdrojů energie jedním z pilířů ekonomické obnovy

„*V Česku je silná tradice výroby energetických technologií. Benešovský Mavel a Hydrohrom Strojírny Brno nebo karlovarský Cink jsou v hydroenergetice pojem,*“ řekl **Vladimír Zachoval**, předseda Cechu provozovatelů malých vodních elektráren.

Další desítky až stovky českých firem vyrábějí kotle na biomasu, tepelná čerpadla, technologické celky pro biomasové a bioplynové zdroje, nebo součástky pro větrné elektrárny či chytré měřáky. „*Ve spolupráci s CzechTrade jsme před časem připravili adresář českého obnovitelného průmyslu, který má pomoci s vývozem tuzemským firmám,*“ uvedl **Chalupa**. Adresář je ke stažení na [webu](#) Czech Trade.

Bioplyn a biometan vyčistí dopravu a pomohou s flexibilitou místo plynu

„Česká republika je schopna do několika let nahradit 10 % své současné spotřeby zemního plynu biometanem. Společně s ostatní zdroji se může stát nezávislou na dovozech ruského plynu,“ řekl Jan Habart, předseda CZ Biom.

„Bioplynky dokáží zpracovat velmi širokou paletu vstupních substrátů, a to od odpadů přes vedlejší produkty až po cíleně pěstovanou biomasu. Tvoří tedy dobrý základ pro bezpečné lokální zásobování energií a navíc řešení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a vedlejšími produkty,“ uvedl **Adam Moravec** z CZ Biom

Výstupem z bioplynové stanice může být elektřina, teplo nebo biometan. Dokáží být flexibilním zdrojem zajišťující denní anebo dokonce sezónní regulaci. Jsou základním prvkem pro moderní technologie transformace energie z elektřiny do plynu tzv. Power to gas. Dokáží transformovat vodík do podoby zemního plynu, tedy syngasu a umí vodík i produkovat. Díky těmto vlastnostem mohou být silným regulačním prvkem dosahujícím výkonu přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně a to rozprostřeným téměř rovnoměrně po celé ČR.

Bioplynové stanice budou hrát klíčovou roli do roku 2030 v ozeleňování zemního plynu a tím i plnění závazných cílů ekologizace dopravy. Velká část biometanu bude totiž splňovat podmínky pokročilého paliva, uvedli zástupci sektoru. *„Biometan bude jedním z pilířů čisté mobility a pro těžkou či speciální techniku bude BioCNG anebo BioLNG nejdostupnějším palivem blízké budoucnosti. Je na čase, aby ČR vytvořila pro tento druh čistého paliva prostor a umožnila jeho rozvoj na úkor využití nafty (nedávné snížení spotřební daně na naftu je krok opačným směrem),“* dodal **Moravec**

Fotovoltaika povinně na nové budovy?

„Přišel čas zintenzivnit zapojování spotřebitelů do náhrady uhelných elektráren,“ uvedl **Aleš Hradecký**, předseda Cechu akumulace a fotovoltaiky.

Stát intenzivně hledá náhradu za uhelné elektrárny. Velké a střední střešní fotovoltaiky se už s podporou státu dobře vyplácí. Nastal proto čas postoupit o krok dál a zavést povinnost instalovat fotovoltaiku na střechy průmyslových, kancelářských, obchodních a dalších nerezidenčních budov, domnívají se zástupci Cechu akumulace a fotovoltaiky (CAFT) a Komory obnovitelných zdrojů energie. Podobně jako ve Francii, ve Vídni, v některých německých spolkových zemích a jinde.

Kontakty

- Štěpán Chalupa, předseda Komory OZE, stepan.chalupa@komoraoze.cz, 603 420 387
- Martin Mikeska, Média a komunikace, Komora OZE, martin.mikeska@komoraoze.cz, 603 780 670

Zdroje

[1] Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu, leden 2020, MPO ([zde](#)).
Viz tabulky č. 168 a 169.

O Komoře OZE

Komora obnovitelných zdrojů energie (Komora OZE) je největší česká asociace sdružující profesní asociace jednotlivých obnovitelných zdrojů energie včetně průmyslových výrobců technologií a vědeckých institucí. Podporuje využívání obnovitelných zdrojů energie, trvalé zvyšování jejich podílu na spotřebě energie v Česku a jejich udržitelný rozvoj. Sjednocuje a obhajuje zájmy členů. Šíří odborné informace a osvětu o využívání obnovitelných zdrojů energie.